

самитъ турски войски, дойдохъ като факти, подтвърждащи описанията на руската нота, и турските дипломати, както и тѣхните съвѣтници и съюзници, трѣбваше да се позагрижтъ, поне исторично. Кѣбралж Мехмедъ Паша, тогавашния В. Везиръ, пое ролята на реформаторъ и излѣзе да ревизира самъ лично турските области въ Европа и да въведе нуждните подобрењия въ българското най-вече немиреще население. То-ва бѣше прѣзъ пролѣтъта на 1861 г. Маршрута на великия везиръ бѣше: Варна, Русчукъ, Видинъ и — прѣзъ Македония — Солунъ. Най-близкия пунктъ на ревизорската орбита за Търновската кааза бѣше гр. Свищовъ, и *раята* отъ тая кааза за тамъ испрати своята депутация. Избирането на депутацията стана въ каазалийски градъ Търново и се състоеше: отъ Чорбаджи Георги Анагноста¹⁾, *Казавекили* и *ааза* (членъ) въ *Идаре-Мезлиши* (управителни съвѣтъ); Чорбаджи Георги Н. Кабакчиоглу, *мемлекетъ векили* (градски чорбаджия) и членъ въ сѫщия Идаре-Мезлиши; даскаль Никола В. Златарски, секретаря на градско-училищната община, и азъ, като членъ отъ нея; Никола Евтимовъ и Хр. Дюстабана отъ Габрово. Турското градско и селско население имаше особно свои пратеници — *бейове* и *аги*. Въ нашата община въ Търново се разискахъ и изложихъ, въ видъ на прошение до пѫтуващия въ везиръ, ония подобрењия за населението, които бѣхъ отъ общественъ и икономически характеръ — далечъ и отъ най-малкия намѣкъ за нѣкакви отдѣлни политически права за *раята*. До колкото помни, всичките искания бѣхъ отъ икономическо-

¹⁾ Той бѣше родомъ отъ пословичното търновско Арбанаси, гдѣто нѣкога е билъ селски чорбаджия и тамъ живѣше постоянно. За него помни слѣдующия расказъ: Арбанасени се повдигнали да го пѫдѣтъ и отишли да се плачатъ отъ него на *аянина* въ Търново. Резултата обаче излѣзъ съвѣтъ инакъ. Аянинътъ, вмѣсто да му отнеме *чорбаджилъка*, приложилъ му и тоя на *каза-векили*. Бѣше кротъкъ и добродушенъ българинъ. Прозвището му: *Анагноста* му е дадено отъ Илариона владиката, при когото нѣкога билъ анагностъ. Зло никому не правѣше, а и добро никакъ. Въ улиците на града никога не вървеше по тротуара, и нѣкъ трѣбваше да слазя и да дава място на всѣкой турчинъ, па билъ и по-слѣдниото заптие, който идѣше на срѣща му; изучилъ бѣше добре *усула* *китабъ*, и нѣкъ казано турските *етикети*, и така бѣше несмѣнъ чорбаджия въ *хокюматъ*. Подиръ освобождението още въ оккупационното врѣме, правителството му опредѣли една малка пенсия, отъ която той малко врѣме се ползуша и умрѣ въ старостъ и — за удивление — въ крайна бѣдностъ, въпрѣки половинувѣковния му чорбаджилъкъ — доказателство на неговото добродушие — рѣдкостъ въ хората отъ това звание, чорбаджии, *изедици* титулувани отъ народа. Оставилъ синъ на 50 години възрастъ, Димитраки, който знаеше *еллински* *езикъ* прѣкрасно и — нищо друго, съ което да бѫде полезенъ за себе си и отечеството. Живѣ ли е още, не знамъ.